

ПРЕДГОВОР ОТ АВТОРА

Ако някой някога - а това е доста вероятно - обвини автора на тази кратка, но поучителна поема, че пише безсмислици, основният му аргумент ще се основава, убеден съм, върху следния стих:

А понякога бъркаха бушприта с руля.

Изправен пред тази nelаскава възможност, аз няма (макар че мога) да се позовавам възмутено на досегашните си писания като доказателство за това, че съм неспособен на подобно деяние; аз няма (макар че мога) да изтъквам мощния морален заряд на самата поема, аритметичните принципи, така внимателно втъкани в нея, или пък благородните ѝ уроци по естествена история - а ще предприема по-прозаичната стратегия просто да обясня как се стигна до там.

Звънрят, който беше болезнено чувствителен към добрия външен вид, обикновено демонтираше бушприта веднъж-два пъти седмично, за да го лакират, и нерядко се случваше, когато дойде време за повторното му монтиране, никой на борда вече да не помни от коя страна на кораба е стоял преди. Те знаеха, че

няма никакъв смисъл да разубеждават Звънряя по този въпрос, защото той просто щеше да се позове на своя Морски кодекс и да зачете с приповдигнат тон Адмиралтейския правилник, от който никои нищо няма да разбере – така че в крайна сметка го монтираха направо на руля и толкоз. Кормчията стоеше и гледеше отстрани с насълзени очи; той знаеше колко погрешно е това, но уви! Правило 42 от кодекса: „Не разговаряй с човека на руля“, бе лично допълнено от Звънряя с „и човекът на руля да пази мълчание“. Така че протестите бяха излишни, а управлението – невъзможно до следващото полиране. По време на тези озадачаващи промеждутъци корабът обикновено се движеше назад.

И тъй като тази поема е до известна степен свързана с баладата за Джаберуоки, смятам тук да се възползвам от възможността да отговоря и на един въпрос, който често ми е бил задаван, а именно как да произнасяме правилно „честлинните комбурси“. „И“-то в „честлинни“ е ударено като в „дълбочинни“, а „комбурси“ се произнася така, че да се римува с „ресурси“. Също така „у“-то в „щурпи“ трябва да се чете както „у“ в „щурм“. Чувал съм хора да се мъчат да го произнесат едва ли не като „о“ в „ощърбен“. Своенравие то човешко няма граници.

Случаят изглежда подходящ да споменем и останалите сложни постижения в поемата. Теорията на Хъмпти-Дъмпти за двете значения, натъпкани в обща дума като в портманто, ми се струва уместно обяснение за всички тях.

Да вземем например двете думи: „гърмяц“ и „ръмжац“. Представете си, че искате да ги кажете и двете

едновременно, без да определяте предварително коя от тях да е първа. Сега отворете уста и говорете. Ако предпочитанията ви клонят, макар и на косъм, в полза на „гърмяц“, вие ще кажете „гърмяц-ръмжац“; ако пък те отреждат дори милиметър предимство в полза на „ръмжац“, вие ще кажете „ръмжац-гърмяц“; но ако притежавате най-рядката от всички гарби – съвършено уравновесения ум, вие ще кажете „гърмжац“.

Да предположим, че когато Пистол произнася прословутия си въпрос:

Кой точно краа? Кажй го или три!

а съдията Плиткоу е убеден, че това е или Уилям, или Ричард, но не знае точно кой и се чуѓи кое от двете имена по-напред да назове, можем ли да се съмняваме, че вместо да тръгне да мре, той по-скоро би извикал:
„Рилчам!“.

ПРИСТЪП ПЪРВИ

НА ТВЪРДА ЗЕМЯ

- **ТЪКМО** място за Снарк! – с жар Звънряят извика
и пое към брега с екипажа;
пръст грижовен в косата на всеки натика
и така го извлече до плажа.

- Тъкмо място за Снарк, ето, казах го дваж,
повторете го с мен солидарно!
Тъкмо място за Снарк! Трети път – за кураж.
Щом повторя го трижди, е вярно!

Екипажът строен бе: ще почнем с Ботуша,
с тях дошъл бе и майстор Шанкар,
Адвокат, ако казус възникне по суша,
и Посредник, за борсов пазар,

и Играч на бiliarг – виртуоз и спортсмен,
който вписваше точки в графички,
и Банкер – финансист, твърде скъпо платен, –
за да пази парите на всички.

Бяха взели и Бобър, уж дошъл да гребе,
пък греблото смени с плетиво;
но (Звънряят твърдеше) той спасявал ги бе
неведнъж от незнайно какво.